

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. április 15. szombat.

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 88. SZÁM.

Alkotmányunk évfordulóján

Írta: DEMETER JÁNOS dr. e gyetemi tanár

A Román Népköztársaság nagy ünnepnapjai között méltán foglal helyet április 13-a. 1944 augusztus 23 népi demokratikus forradalmunk kiinduló pontja, amely közvetlenül a Szovjet Hadsereg nagy győzelmének gyümölcse. 1945 március 6 a nagy fordulat napja, amidőn dolgozó tömegeink végleg magukhoz ragadták az államhatalom főbb pozícióit és belpolitikai irányunknak még határozottabb demokratikus jellegűt adtak. Ennek a győzelemnek kiteljesedése a stabilizáció megteremtése a burzsoázis elemek eltávolítása az államgépezetből és a monarchia megdöntése. 1948 április 13-a pedig kiegészítése volt az eddig elért eredményeknek azáltal, hogy törvényre emelte és megszilárdította a kivívott győzelmek sorozatát.

A reakció mind külföldön, mind belföldön kétségbeesett erőfeszítéseket tett, hogy belpolitikai fejlődésünket más irányba terelje. Ki ne emlékezne azokra az akciókra, amelyek egyik mentőövet a másik után dobták a történelem süllyesztőjébe kapkodó földesuri és burzsoázis csoportoknak. Ki ne emlékezne az angolszász imperializmusnak azokra a cselszövegeire, amelyek a nemzeti gyűlölködés hamvadó parazsainak lángalobbanásával ellentétlenül akartak keltetni egyrészt a népi demokráciák között, másrészt az együttélő népek között. Amíg Amerika és Anglia diplomáciája a még le nem leplezett Tito-klikk előretolásával kezdte meg háborús előkészületeit, addig idehaza a nemzetközi reakció ügynökei lesben álltak és igyekeztek kártevő tevékenységüket kifejteni közéletünk különböző területein, a gazdasági életben, a politikában, a közművelődésben. A demokrácia ereje azonban hatalmasabbnak, legyőzhetetlenebbnek bizonyult. Legyőzhetetlen volt mert a fasiszmus mindig dőfökre álló kezéből a diadalmas Szovjet Hadsereg kiűztötte a fegyvert és dolgozó népünk a Román Kommunista Párt, majd a Román Munkáspárttal az élen megalkuvás nélkül, a nagy szovjet példát tartva szemelődött, rendíthetetlenül haladt előre és csapásait oda mérte, ahol az ellenfél ereje összpontosult. A földet kivette évezredes bitorlóinak kezéből és azoknak adta, akik azt megműveljék, a gyárakat és üzemeket az egész nép tulajdonává tette, az államhatalom vezető helyeire legjobbakat állította és széles teret nyitott a néptömegeknek a közéletbe való bekapcsolására. A népi demokratikus rendszer győzedelmeskedett.

Az 1948. április 13-i Alkotmány olyan alaptörvény, amelyen a megelőző évek hősi küzdelmeinek jellegéből természetesen születte meg, hogy adódjék. A szocializmus felé haladó népi demokratikus rendszer alkotmánya ez, amely az épülő szocializmus vívmányait, eredményeit és fávlatát tárja fel.

A burzsoázis-földesuri rendszer alkotmányai az államhatalom az ország gazdaságilag uralkodó kizsákmányoló osztályának kezébe tették le. Az Antonescu-diktatúra, Észak-Erdélyben pedig a horthysta fasiszmus még

szűkebbre vonta az államhatalom birtokosainak körét és azt a monopól-kapitalisták feleltetlenné, terrorista bandáinak szolgáltatta ki.

A mi alkotmányunk legfontosabb alapelve az, hogy: a Román Népköztársaság népi állam, amelyben az egész államhatalom a néptől ered és a népe. A burzsoázis pártok alkotmányosa az ember ember általi kizsákmányolásának rendszerén alapult és ennek megfelelően védte, szentnek és sérthetetlennek nyilvánították a termelőeszközök feletti magántulajdonát.

A mi alkotmányunk alapelve az, hogy gazdasági életünk alapvetője a munka, amelyet az állam támogat és véd. Alkotmányjogi elv lett az nálunk is — amit a történelem során először a szovjet alkotmány tett valóssá —, hogy a munka mindenkinél kötelessége. A munka kötelességgé tételével egyidejűleg alkotmányunk kimondja az államnak is azt a kötelességét, hogy biztosítsa a munkát mindenki számára abban a mértékben, ahogyan azt nemzetgazdaságunk tervszerűsítése és fejlődése lehetővé teszi.

A burzsoázis rendszerben a dolgozóknak a kizsákmányolás, a küzdelem, az áldozatos élet és nyomor volt az osztályrésze. Pihenés, az öregség biztosítása csak a kiváltságos osztályok fiainak lehetett osztályrésze.

A mi alkotmányunk alapelve az, hogy az állampolgároknak joguk van a pihenéshez. Alkotmányunk szerint a pihenés jogát a munkaidő szabályozza, fizetett szabadságot, pihenőidőket szanatóriumok és más különleges intézmények igénybevétele, valamint a munkaképtelenség, vagy agkor esetén társadalmi gondozást biztosít.

A nemzeti kérdést a burzsoázis nem képes és nem is hajlandó megoldani, míg a fasiszta rendszerben, így ma Amerikában, Angliában a nemzeti és fajjal megkülönböztetés a legalvalóbb emberi megalázás és tömeges kiirtás méreteit ölti.

Alkotmányunk a szocialista ideológia öntudatával jelenti ki és biztosítja, hogy hazánkban mindenki egyenlő a törvény előtt, nemzetiségre és fajra való tekintet nélkül és szigorú büntetés vár azokra, akik a proletárdiktatúra félreérthetetlen nemzetiségi politikájának határozottságát ma sem akarják tudomásul venni.

Az alkotmányunk szerint: a Román Népköztársaság abból a harsból jött létre, amelyet a nép, a munkásoktól az élen a fasiszmus, a reakció és az imperializmus ellen vívott. Valóban: azok a vívmányok és eredmények, amelyeket alkotmányunk fejlődésünk jelenlegi szakaszában törvénybe iktatott, annak a harsnak a következménye, amelyet a munkásoktól és a Román Kommunista Párttól, majd a Román Munkáspárttól a vezetésével és irányításával a dolgozó nép folytatott.

A Szovjetunió Szocialista Alkotmánya a világ leghaladottabb alkotmánya volt az, amely példaként állott előttünk. A Szovjet

(Folytatás a 3-ik oldalon)

A Román Népköztársaság valamennyi becsületes és békeszerető emberéhez

BUKAREST. — A RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága április 11-én, kedden, ülést tartott, amelyen a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi ülészán kibocsátott felhívás népszerűsítésének kérdését tárgyalták. Ez a felhívás, mint ismeretes, követeli az atomfegyverek használatának feltétel nélküli betiltását. Az Állandó Békevédelmi Bizottság elfogadta a Végrehajtó Bizottságnak azt a terveze-

tét, hogy megkezdik a felhíváshoz való csatlakozást bizonyító aláírások gyűjtését.

Az alábbiakban közöljük a felhívás szövegét:

A Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottsága Stockholmban, 1950. március 15. és 19. között tartott ülészán a következő felhívást bocsátotta ki:

Követeljük feltétlen betiltását az atomfegyvernek, amely az emberek tömeges megsemmisítésének szörnyű fegyvere.

Követeljük szigorú nemzetközi ellenőrzés létesítését abból a célból, hogy biztosítsák e rendszabály megvalósítását.

Ugy véljük, hogy az a kormány, amely elsőként alkalmazza az atomfegyvert valamelyik országgal szemben, az bünt követ el az emberiség ellen és háborús bűnösnek tekintendő.

Felhívunk minden jószándéku embert az egész világon, írja nevét a felhívás alá.

Frederic Joliot-Curie Nobel-díjas fizikus, a College de France professzora, a Tudományos Akadémia és az Orvosi Akadémia tagja, Franciaország atomerőügyi főbiztosa, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke (Franciaország); O. J. Rogge, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, az USA volt igazságügyminiszter-helyettese, ügyvéd (USA); Emi Szjao iró, a Kínai Békevédelmi Bizottság elnöke (Kína); Alexandr Fagyjev iró, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke (Szovjetunió); Louis Saillant, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, a Szakszervezeti Világ szövetség főtitkára (Franciaország); Francis Damon, a Demokratikus Ifjúsági Világ szövetség elnöke (Kanada); Pietro Nenni, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, a Szakszervezeti Világ szövetség főtitkára, képviselő (Olaszország); Jean Laffitte, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, a Szakszervezeti Világ szövetség főtitkára, képviselő (Franciaország); James Endicott, a Kanadai Békevédelmi Kongresszus elnöke, a teológia diszktora (Kanada); John Bernal professzor, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke (Anglia); Anzeka Hodinova-Sourina, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, a Csehszlovák Nemzetgyűlés elnöke (Csehszlovákia); Ija Ehrenburg iró (Szovjetunió); Mimi Sverdrup-Lunden professzor, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség norvég tagozatának elnöke (Norvégia); Alexandr Nyeszmejanov akadémikus, a Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem rektora (Szovjetunió); Gabriel d'Arbousier, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnöke, az Afrikai Demokratikus Egyesülés főtitkára, a Francia Szövetség Gyűlésének elnöke, (Afrika); Rupert Lockwood újságíró, az Ausztráliai Békevédelmi Tanács elnöke (Ausztrália); Ramkrishna Dzsambekar újságíró (India); Leon Kruczkowski iró (Lengyelország); Mustafa Amin ügyvéd (Szíria); Josep Grohman, a Nemzetközi Főiskola Szövetség főtitkára (Csehszlovákia); Pierre Cot francia nemzetgyűlést képviselő, volt miniszter (Franciaország); Jean Boulier abbé, a katolikus intézet

volt nemzetközi jogtanára (Franciaország); Guido Miglioli, a tartományi alkotmányozó gyűlés titkára (Olaszország); Mario Montesi, a „Keresztény Békemozgalom” vezetője (Olaszország); Pietro Omadeo, a nápolyi egyetem fejlődéstani és szöveteti tanszékének professzora (Olaszország); Joe Nordmann ügyvéd, a Demokrata Jogászok Nemzetközi Társaságának főtitkára (Franciaország); Anna Seghers író (Németország); Jorge Amado iró (Brazília); Mihail Sadoveanu iró, a RNK Akadémiájának tagja (Románia); Ernesto Guidici, az Argentínai Békevédelmi Bizottság főtitkára (Argentina); Roczwell Kent festőművész (USA); Albert Kahn iró (USA); J. G. Crowther professzor, az Angol Békevédelmi Bizottság elnöke, a Tudományos Munkások Nemzetközi Szövetségének főtitkára (Anglia); Ludmil Sztójnoff iró, a Bolgár Tudományos Akadémia tagja (Bulgária); Andics Erzsébet professzor (Magyarország); Agnete Olsen író (Dánia); Emilio Sereni szenátor (Olaszország); Vaine Mellti, a Béke Hívei Finnországi Bizottságának elnöke (Finnország); Marcus Bakker, a Holland Ifjúság Országos Szövetségének elnöke (Hollandia); Bob Clajessens ügyvéd, a Belgiumi Békevédelmi Szövetség titkára (Belgium); Viktor Martinez közlajmunkás (Venezuela); Peer Olaf Zannstrom, a Béke Hívei Svéd Nemzeti Bizottságának titkára, kritikusmüvész (Svédország); Carlos Rafael Rodriguez iró, a kékharc Cubai Nemzeti Bizottságának titkára (Cuba); Alonso Rodriguez újságíró (körtársasági Spanyolország); Mohamed Dzserad újságíró (Tunisz); Desmond Buckle szakszervezeti vezető (Dél-Afrika); Abderhaman Buccama építész, a Béke Hívei Algíri Bizottságának elnöke (Algír); Eretstein (Izrael); Yona Golan, az Izraeli Békevédelmi Bizottság titkára (Izrael); Zargal Salkhan, a Mongol Népköztársaság Tudományos Bizottságának tagja (MNK); Muno Konomi, a Tudományos Intézet elnöke (Albánia); Gueye Abbas, a davari szakszervezetek főtitkára (Szennegál, Afrika); Palamec Eor sari mérnök, a Nemzetközi Békédíj Bizottság zsűrijének titkára (Brazília); Rafael Delgado professzor, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának titkára; Giorgio Fenoltea ügyvéd a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának titkára; Alexandr Kor-

nejsuk iró, az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság Legfelsőbb Tanácsának elnöke (Szovjetunió); Johannes Steel újságíró, a New-York-állambeli Haladó Párt elnöke (USA); Wanda Waszilevszkaja író (Szovjetunió); Zinajda Gagarina, a Szovjet Nők Antifasiszta Bizottságának elnöke (Szovjetunió); Pável Szelachin, a Köszénipari Munkások Szakszervezete Központi Vezetőségének titkára (Szovjetunió); Giuseppe Dozza, az Olasz Közüzemek Nemzeti Szövetségének elnöke (Olaszország); Ada Alessandri, a „Keresztény Békemozgalom” titkára (Olaszország); Gerlassio Adamoli, Genova polgármestere (Olaszország); Giuseppe Santi, az Általános Olasz Munkásszövetség titkára, képviselő (Olaszország); Carlos Noble, a Béke Hívei Mexikói Bizottságának főtitkára (Mexikó); Constantin Lepadatu vasutas (Románia); Florica Mezincescu egyetemi tanár (Románia); Pedro Motta Lima újságíró (Brazília); Friedel Malter, a Német Demokratikus Köztársaság Nemzeti Frontjának titkarsági tagja (Németország); Leander Bernal (Saarvidék); Lucie Aubrac, a „Béke és Szabadság Harcosai” szervezet Állandó Bizottságának tagja (Franciaország); Segolene Malleret, a Francia Nőszövetség vezetőségi tagja (Franciaország); Marcel Alemane bányász (Franciaország); Fernand Clavaud földműves (Franciaország); Roger Caraudy iró, nemzetgyűlési képviselő (Franciaország); Laurent Casanova nemzetgyűlési képviselő, volt miniszter (Franciaország); Georgi Nadjakov, a Bolgár Tudományos Akadémia elnöke (Bulgária); Paul Danifer Olsen iró (Dánia); Edvard Heiberg építész (Dánia); Gronstrand (Finnország); Eva Fischmann (Finnország); Aarne Saarienen, a Béke Hívei Finnországi Állandó Bizottságának elnöke; Váci Miklós (Magyarország); Betlen Oszkár (Magyarország); Dr. Vető Lajos evangélikus luteránus püspök (Magyarország); Wladislaw Matwin, az Ifjúkori Szövetség elnöke (Lengyelország); Lusyna Wyrzykowska (Lengyelország); Tadeusz Cwik, a lengyelországi Szakszervezeti Tanács elnöke (Lengyelország); Prof. E. B. B. (Lengyelország); Wojciech Ketrzyński (Lengyelország); Ostan Dlugi (Lengyelország); Leon Awel, a Svédországi Kommunista Ifjúsági Szövetség vezetője (Svédország); Stefan Kurik (Csehszlovákia); Jan Mukarowski, (Folytatás a 4-ik oldalon)

AZ ELVESZETT LEVÉL

CARAGIALE TARSADALMI SZATIRÁJÁNAK BEMUTATÓJA A KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

Görbe tükrök? Nem! Caragiale tükre igaz jó tükrök. Nagyszerűen megmutatja az egykori uralkodóosztály minden hibáját, rámutat ocsmányságára, aljasságára, ürességére.

Csak egyet nem mutat meg a tükrök. Azokat, akik ezt a szörnyű társaságot elsöprik a nép nyakáról. Mert, hogy Caragiale ezt kívánja, az nem kétséges. De tükre még sem látatja meg velünk azokat az erőket, — a növekvő munkásosztály erejét, — amelyek akkor már Caragiale „Elveszett levele” körül forgó földesurak és burzsoák idejében is megvoltak, éltek és dolgoztak.

Oh, mennyi ismerős vonás, Tipatescu és a magyar főispánok között! S mintha Trahanache földesur ismeretlen lenne előttünk? A tiszteletreméltó Catavencu ügyvéd urat is látuk már. A magyar kisvárosok dzsentris ügyvédeire ismerünk benne. Demagógiája, népet bűtől horcsozófiófiája egyazon tőből fakad a magyar népnyzó ügyvédek szószátyárkodásával.

Miről van szó?

Arról, hogy a román burzsoázia a növekvő munkásosztálytól való félelmében éppen úgy — még hatalomra jutása előtt — lepaktál a földesurakkal. Innen a figurák ismerősége, innen az ábrázolt valóság rokonvonásai.

Ez a nyugatot majmoló világ, amely különböző hazugságokkal igyekezett a nép közelébe férközni („haladás”, „hazafiaság”) és amely műkönyvek tengerét ontotta „a hazáért”, buzgó „hazafiaságban” a gumőkor s az irástudatlanság „haladásával” áldotta meg azt a hazát, amely számára nem volt egyéb, mint kizsákmányolási lehetőség.

Ismerjük mi ezeket az urakat. Késői utódai — legyenek akár románok, akár magyarok, — kiakolbolyították bár, de ma is ugyanezt tennek, ha a dolgozó nép ébersége nem sujtana rájuk kíméletlenül.

Ez a valóság: Caragiale fegyvertársunk. Segít bennünket a burzsoázia elleni harcban, éberségre int ellenségeinkkel szemben. Segít kiirtani a nacionalizmus és sovinizmus konkolyát.

Remekbe szabott színdarabja fényesen példát az irodalom minden időkben való pártosságát. Mert Caragiale a kismimmetek oldaláról nézi a kizsákmányolók világát. S ez a pártosság, az egyszerű emberek ol-

daláról szóló szava teszi művét időszzerűvé.

A kolozsvári Állami Magyar Színház elyszerűen és művészién mutatta meg új közönségünknek azt a harcos, időszzerű Caragiale. Száva Mihály rendezése érvényre juttatta — kisebb-nagyobb erővel — mindazt a kíméletlen kritikát, gunyt, szikrázó gyűlöletet, amellyel Caragiale a kizsákmányoló osztályokat ostorozza. Az eleven, pergő előadás, amely finoman és feyelmezten oldotta meg a számtalan kacagtóbóbnál-kacagtatóbb jeleneteket, nem hajlott a burleszk, az öncélú komédiázás felé. (Talán egy-két apróbb részlet-megoldás kivételével.)

Szentés Ferenc Ghita alakítása egészen kiváló volt. A néhez és fontos szerep minden mondanivalója hangot kapott alakításán keresztül. Ghita a gazdái által korrupcióra nevelt rendőr, nem harcos egyéniség, nem a nép harcos fia, — az urak megvásárolták, — de Ghita az egyetlen, aki látja ennek az egész rendnek tarthatatlanságát. Csóka József Dandanache alakítása szintén kiváló. Igen helyesen, nem az alak szelilitására tette a hangsúlyt, hanem a semmittevéshez, kártyához szokott politikusra, akinek a képviselőség jó megélhetés. Imrédi Géza Catavencu-ja Catavencu volt, amikor a gyűlösen beszélt (s akkor igen kiválóan az), de egyébként önmagát alakította. Ez évi szerepeinek nem egy mozzanatát véltük felfedezni já-

tékában. Sarlai Imre Trahanache-ja viszont töretlen alakítás volt. Ugy véljük, Sarlainak végre sikerült igazt és újat adnia. Nem ismételte önmagát, szerepét tudatosan építette fel. Felszegi Mária kevés ösztönéssel s több csinálmánnyal oldotta meg szerepét, amelynek helyes iránya azonban kétségbevonhatatlan. Haidász Géza Tipatescu-ja lendületes, színes alakítás volt. Kihozta a figura lényeges vonásait: korrupcióságát, léhaságát. Néha azonban észrevehető volt, hogy nem bírt lépést tartani saját maga diktálta lendületével: kifulladt. Perényi János és Horváth Béla figurái jól megfogott, ötletesen megoldott alakítások. Perényi kitűnő a beszéd-jelenetben. Horváth árnyékként követi társát.

A jól működő kollektívára vall az összes szereplők és a statisztéria játékkedve. Igen helyes, hogy színészek statisztáknak.

Szegényes volt Szakács György első felvonásbeli díszlete. A harmadik felvonásbeli viszont színes, ötletes és korhű.

Mindent egybevéve, a kolozsvári Állami Magyar Színház bemutatója újból azt bizonyítja, hogy a munkaközösség komoly igyekezettel dolgozik az új, szocialista-realista színház kialakításán. A Román Munkáspárt irányítása, a Szovjetunió példája termékenyen hat színházainkra is. Az ideológiai szemináriumok, a Sztaniszlavszkij-kör az alapja az ilyen sikereknek, mint az „Elveszett levél” bemutatója. SZASZ JANOS

A RNK Írószövetsége Kolozsvári fiókjának felhívása

Hazánkban a Román Munkáspárt vezetésével egyre erősödik a békekért, a szocializmusért folytatott küzdelem. Tudjuk, hogy minden lerakott téglát, minden jól működő gépet, minden újítás, normadöntést, anyagmegtakarítást, felszántott és bevetett barázda-óriási csapás a háborús grujlog-lókra és győzelem számunkra, akik a szocializmust építjük és ezzel a békét, az egész világ békéjét erősítjük.

Május elsejére készülünk!

A dolgozók e nagy nemzetközi ünnepe világszerte, seregszemléje lesz a béke erőinek Hazánkban a Május elseje tiszteletére indított szocialista munkaversenyek is azt a békeharcot erősítik, amelynek az élén a nagy és legyőzhetetlen Szovjetunió áll.

Eltársak!

Köszönjük versekben, dalokban, rövid prózairásokban Május elsejét. Irjuk meg, mi történik üzemeinkben, kint a falvakon, a vetési csatában, a kollektív gazdaságokban, az állami gazdaságokban, az irodákban és az iskolákban. Irjuk meg versben és szöjjük dalba, hogyan küzdünk és harcolunk egy jobb életért, hazánk felvirágoztatásáért. Irjuk meg emlékeinket a régi Május elsejéről, az illegálitás és a felszabadulás Május elsejéről.

Az írások legjava megjelenik majd az Igazság, Lupta Ardealului, Világosság és az Utunk hasábjain. Ezenkívül a legjobb írások szerzői könyvjutalomban részesülnek.

*

A verseket, dalokat és rövid prózairásokat küldjük be a RNK Írószövetsége címére (Kolozsvár, Str. 6. Martie 34. sz.)

*

A beküldött írások szerzőivel az Írószövetség május havában megbeszélést tart.

Még a nyár folyamán felépítik a kulturothont Bogártelkén

Bogártelke ideiglenes bizottsága sajnálattal állapította meg, hogy Bogártelke község mind a mai napig nem rendelkezik megfelelő kulturothonnal. Ezért a nagy hiányosságért elsősorban Bogártelke régi vezetősége

a felelős. Az ideiglenes bizottság a múlt év júliusa óta a mindennapi élet gyakorlati szükségletei közül már többet megvalósított. Így például járdát készítettek a daróc állomástól egészen a községig, kijavítottak egy utszakaszt, újjáépítették és kijavították az iskola kerítését. Kitarozták a daróc iskolai épületét is.

Ezek elvégzése után az ideiglenes bizottság már a tél folyamán nekilátott a kulturothon terének a kidolgozásához. Elhatároztuk, hogy Bogártelke dolgozó népe már az ősz folyamán új kulturháza rendezze ünnepéit. A feladat nem egyszerű, de ki fogjuk használni a helyi adottságokat és erőforrásokat s így sikerülni fog a nyár folyamán felépíteni a kulturothont. A messz égetését megkezdtük, ebből eladunk és azzal egyéb szükséges anyagokat vásárolunk. Az épülethez a költséget könnyen össze tudjuk gyűjteni. Tehát nemcsak a terv van meg, hanem már a munka is megkezdődött.

A bogártelki ideiglenes bizottság titkára.

VLADIMIR MAJAKOVSKIJ halálának 20 éves fordulójára

Husz évvel ezelőtt, 1930 április 14-én hunyt el Vladimir Majakovszkij, a nagy szovjet költő. Versei a szocializmus építése korszakában fegyverül szolgáltak a szovjet nép kezében. Majakovszkij nevét ma már világszerte ismerik. Költészetének harci lobogó mindazok számára, akik szabadságukért, a jobb életért a békekért küzdenek. Éppen ezért a világ népei kegyelettel emlékeznek meg Majakovszkijról.

Halálának 20-ik évfordulójára megünneplésére készül a szovjet nép. A Szovjetunióban április 14-én a munkásklubokban és kulturházakban, a vállalatoknál és kulturintézményeknél,

könyvtárakban és tanintézetekben előadásokat, irodalmi vitatásokat tartanak Majakovszkij költészetéről. A szovjet nép lelkesedéssel készül Majakovszkij megünneplésére, aki Sztálin elvtárs megállapítása szerint a szovjet korszak legjobb, legterhetségesebb költője.

VLADIMIR MAJAKOVSKIJ:

KIS MÁJUSI DAL

A télen át csupasz fa
Nézd, újra friss.
Megyünk az új tavaszba
En is,

te is,
mi is.

Május gyöles vászna libben,
Meg-meglegyint.
Vidáman ifju hitben
Megyünk,
megyünk,
megyünk.

Kezünkben lobogó tűz
Örömet oszt.
Mindenre lobogót tűz
Pirost,
pirost,
pirost.

Édes tavaszba mosdó
Friss tereken
Ütemre lépni most jó
Nekünk,
neked,
nekem.

Tartós békekért népi demokráciáért!

14. (74.) SZÁMA

A lap legújabb számának „A kommunista pártok harca a burzsoázia ideológia ellen” című vezércikke foglalkozik a polgári ideológia elleni harccal, amely ideológia az erőszak, elnyomás és kizsákmányolás ideológiája. A polgári ideológiát szembeállítja a proletár ideológiával, a tudományos ideológiával, amelynek Marx és Engels voltak a megalkotói és amelyet Lenin és Sztálin továbbfejlesztettek. A proletár ideológia a dolgozók kizsákmányolását, mindenfajta társadalmi és nemzeti elnyomástól való felszabadításának ideológiája. A burzsoázia a tudományt beszennyezve, azt a dolgozók kizsákmányolására, új háború előkészítésére, az éhgyomri népek kirablására használja. A reakció táborának valamennyi ideológiája egyesülten „keresztes hadjáratot” vonul a kommunizmus, a népek békeközlésére ellen.

„Mint Bulgáriában, Romániában, Magyarországon és más országokban lezajlott bűnperek mutatják, — olvassuk a vezércikkből — az amerikai imperializmus ügynökei és a Tito-banda egy és ugyanazon célt követik — aláítani a népi demokratikus rendszert, kizsákmányolni a népi demokratikus országokat a Szovjetunióval szembeálló testvéri szövetségből.”

A legnagyobb hába lenne főbe-

csülni a nacionalista, sovinizta, kozmopolitai befolyásokat és békés magatartást tanúsítani irántuk.

A Szovjetunió Kommunista (b) Pártja áll a burzsoázia ideológia elleni harc élén. A Bolsevik Párt példája és mintaképe annak, hogyan kell teljes körülhatelenséggel és határozottsággal harcot folytatni a burzsoázia ideológia ellen és a polgári ideológia befolyásának minden, még a legkisebb megnyitvánulása ellen is, amelyet a dolgozók körében lévő egyes állhatatlan elemekre gyakorolt.

A kommunista pártok felhasználják a Bolsevik Párt tapasztalatát és valamennyi országban nagy munkát fejtenek ki tagjaiknak marxista-leninista szelleműben való nevelésére, aktív harcot vívnak a burzsoázia ideológia ellen, a proletár ideológia terjesztéséért, a proletáriátusnak és a nép széles rétegeinek a marxizmus-leninizmus szellemében való neveléséért.

A Francia Kommunista Párt ap-

rilis 2—6-ig a Párizs melletti Gennevilliersben megtartott XII. kongresszusával foglalkozva, a lap közli Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkárának a kongresszuson megtartott beszámolója gyorsírószövegét összefoglalóját. Maurice Thorez jelentésében teljes helyzetképet nyújt az imperialisták karmában vergődő Franciországról. A népelhűs, imperialisták zsoldjában álló Bidault-kormány üldözi a munkásaktivistákat és a béke híveit és támogatja a fasizta összeszűkítő előkészítését. Bidault és kormánya a mindennél aljasabb törvények elfogadtatásán törekszik és sikertelen kísérletekkel próbálja megbénítani a nép tiltakozó mozgalmát, amely nőjön-nő a vietnami aljas háború és a szovjetellenes háború előkészítésével szemben.

A kormány önkénye és megtorlói elhárítják a franciákban növekvő és szélesedik a békekért folyó harc, Thorez jelentésében hangsúlyozta, hogy a Párt egységre és

barcra szólítja fel a francia munkásosztályt és a dolgozó tömegeket, a demokratikus és nemzeti egység kormányának megalakításáért, olyan francia kormányért, amely az erkölcsi tisztaság és béke kormánya lesz.

Gh. Gheorghiu-Dej, a RMP Központi Vezetőségének főtitkára „Az osztályharc jelenlegi szakasza Romániában” című cikkében rámutat a szocializmus építésének szakaszában, az egyre jobban kiéleződő osztályharc feltételei között oddig elért eredményekre és kiemeli az eddigi munkában észlelt hiányosságokat.

Az osztályellenességnek az országban belüli ellenséges fellépési szorosan összefüggnek a szocializmus és a kapitalizmus ellentétének kiéleződésével a nemzetközi porondon — írja cikkében Gheorghiu-Dej.

Az angol-amerikai imperialisták védelmébe veszik azokat a fasizta szabotáló és kémbandákat, amelyeket lelepleztünk és amelyek a RNK törvényei értelmében elnyerték

méltó büntetésüket. Az állami szervek a dolgozók segítségével egymás után leleplezték és elfojtották az angol-amerikai imperialisták ellenforradalmi összeesküvéseit.

A falvakban az osztályharc a kulákok korlátozásában és az első falusi kollektív gazdaságok megalakulásában bontakozik ki. „Az osztályellenesség ellenállásának elfojtása és a paraszti tömegektől való elszigetelése azáltal, hogy megerősíti a munkásosztálynak a dolgozó földműveléssel fennálló szövetségét, hogy így a szocializmus medrébe térítse — országunkban ez az osztályharc fő tartalma a népi demokrácia viszonya között.”

Az osztályharc egész vonalán a munkásosztály érharcos pártja, Román Munkáspárt vezetői győzelemre a dolgozókat az ellenség háború erői fölött.

Jakub Berman, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Bizottságának tagja „A szocialista kulturdél” címen írt cikket, Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára pedig bemutatja a választások utáni helyzetet Angliában és a Kommunista Párt feladatairól.

A lap politikai jegyzetében és dekes cikket olvashatunk a marszallizált Törökországról és időszerű külpolitikai kérdésekről. (Gy. — d. —

Külpolitikai képek

Szocialista munkaversenyekkel készülnek Május 1 méltó megünneplésére a népi demokratikus országok dolgozói

ALBÁNIA

TIRANA. — (Agerpres.) Az Albán Népköztársaságban egyre nagyobb méreteket öltenek a Május 1 tiszteletére rendezett munkaversenyek. Míg a Korcs körzeti Mborje és Drenov bányák dolgozói, tavaly decemberben csupán 5 százékkal szárnyaltak túl normájukat, az idén 30 százalékkal tulszárnyalják az első negyedév előirányzatát.

A korcsi keményítőgyár munkatársai kötelezettséget vállaltak, hogy a kitűzött határidő előtt 10 nappal befejezi a negyedévi tervet. Kötelezettségvállalását nemcsak beállította, hanem túl is szárnyalta: 16 nappal előbb, tehát 6 nappal rövidebb idő alatt teljesítette a tervet.

LENGYELORSZÁG

VARSÓ. — (Agerpres.) A varsói „Gredziak” cementgyár Május 1 tiszteletére szűk versenyfelhívása élénk visszhangra talált a Lengyel Köztársaság dolgozói körében.

A „Sztalin” szénbánya dolgozói új munkafelhívásokkal válaszoltak a felhívásra. Povada Franc brigádjával együtt vállalta, hogy a Munka Nemzetközi Napjáig 12.400 tonna szenet fejt.

Markievka Viktor, a lengyelországi munkaversenyek kezdeményezője, a „Polszka” bányá gyűlésén kötelezte magát, hogy áprilisban 400 tonna szenet termel normán felül. Példáját követték a többi dolgozók is. Vállalták, hogy a havi normát 8800 tonnával tulszárnyalják.

CSEHSZLOVÁKIA

PRÁGA. — (Agerpres.) A Május 1. tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyek egyre nagyobb lendületet vesznek a Csehszlovák Köztársaságban. A munkavállalások keretében a dolgozók legnagyobb hálájukat és elismerésüket fejezik ki a Szovjetunió, a legőszibetlene Szovjet Hadsereg iránt. Az osztravai bányászok ugyancsak kötelezettséget vállaltak a Május 1 tiszteletére kezdeményezett szocialista versenyek keretében.

Napról-napra fejlődik a munka észszerűsítésének és az újítások bevezetésének mozgalma.

A Hradek Kralove államosított üzemek egyik brigádja az utóbbi két hónap alatt 19 észszerűsítési javaslatot nyújtott be, amelyek közül hatot már alkalmaztak is. A munka észszerűsítése folytán évente 2 millió 144.000 korona megtakarítást érnek el.

A mezőgazdasági szövetkezetek tagjai ugyancsak nagy lelkesedéssel vesznek részt a Május 1 tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyekben. Csopán Prága vidékén több mint 40 mezőgazdasági szövetkezet kötelezettséget vállalt a termelés növelésére.

Újabb árleszállítás a Szovjetunióban

MOSZKVA. — (Agerpres.) A ASS jelenti: A napokban a szovjetunióban 25 százalékkal csökkentették a gyógyszerárakat. A háború óta a Szovjetunióban ez nem az első gyógyszer-árleszállítás. A penicillin árát az utóbbi két esztendőben közel 20-szor csökkentették le.

és cinkkenőcs, valamint egyéb gyógyszerek árát több mint 50 százalékkal csökkentették. A háború óta a Szovjetunióban ez nem az első gyógyszer-árleszállítás. A penicillin árát az utóbbi két esztendőben közel 20-szor csökkentették le.

vállalatjai naponta hatalmas mennyiségű gyógyszerárut készítenek. Így biztosítják az összes kórházak, valamint a városi és falusi gyógyszertárak hálózatának gyógyszerellátását, ahol a betegek díjtalanul kapják meg a szükséges orvosságokat.

Tito beismeri, hogy teljesen az imperialisták kiszolgálója

LONDON. — (Agerpres.) A telepress jelenti: Londoni politikai körök Tito, jugoszláv iktátorának, a Times című lap észére nemrégiben adott nyilatkozatát úgy tekintik, mint az imperialista táborral szembeni igaztatlanságának teljes elismerését és mintegy előjelét annak, hogy szándékában van rövidebb lemondani annak a szándékának atolsó nyomairól is, mintha a szocializmust építené.

Tito az interjúban nyíltan kijelentette, hogy az imperialistákkal együtt haladna egy olyan táborban, amelyet ezek a szovjetunió és a népi demokra-

tikus államok ellen készítenék elő.

Az interjú zavarba hozott egyes angol köröket, akik Titot mint nagy „semlegest” szeretnék volna bemutatni.

A „Marsall” rendkívül szívélyesen fogadta a Times című lap képviselőjét. Tréfált, mosolygott, „szívvel jövő örömtől mosolygott” és „jókedvűen nézte az egyik pávát, amin az a napfényben forgatta tollait.” A tudósító megállapította, hogy a marsall „jókedvű volt, mint azelőtt”, és „egy nagy fogadóterem hosszú asztalánál ült”, ami bizonyos mértékben Musso-

linira emlékeztette, akinek szokása volt így fogadni a látogatókat.

Tito teljes mértékben leplezte magát, amikor beismerie azt, hogy „háború esetén” az imperialista hatalmaktól fog repülőgépet és fegyvereket vásárolni, ezzel tehát nyíltan tájékoztatta gazdáját, hogy segítségére támaszkodhatnak. Tito megmagyarázta, hogy nehezen tudná elfogadni a nyílt fegyveres segítséget, mivel „a nemzetközi kapcsolatok jelenlegi szakaszában a politikai helyzet” azt kívánja, hogy „semlegességet” mutasson.

Tito biztosítékot nyújtott arra, hogy tovább folytatja az Egyesült Államok által szállított anyag felhasználásával saját fegyvergyártó ipara építését.

Tito nyíltan beismerie, hogy a legutóbb megtartott „választás” nyílt csalás volt. Mind-egyik válaszó összeszorított kezéből a két urna közül valamelyikbe tette a golyót. A hatóságok jelenlétében vagy a „népi arcvonal”, vagyis a titóisták urnájába tette a golyót, vagy pedig az ellenállás urnájába. A hatóságok vagy meghallották a golyónak az urnába esését, vagy pedig megfigyelheték a karizom mozgását abban a pillanatban, amikor a választó ökléből a golyó elmozdul valamelyikéből az urnába ejtette a golyót.

Tito cinikusan magyarázta meg a Times tudósítójának, hogy „tudni szeretnénk, milyen mértékben lehetünk teljes bizalommal egyes elemek” iránt. Tito beismerie, hogy szabadon becsúfja a náci csapatokkal együttműködő elemeket.

Vegyük példul a börtönben levő egyiltműködők esetét. — mondotta Tito a lap tudósítójának. — Számos amnesztia nélkül még mindig let” volna olyan, akinek 10, vagy 12 évig kellett volna börtönben ülnie. Mi lassan szabadon bocsátjuk ezeket — jelentette ki Tito.

Tito, ilyenképpen tájékoztatta gazdáját, hogy teljesíti a kapott „segítség” felkérletét. Nyíltko-

A volt antifasiszta bebörtönzöttek még keményebben harcolnak a békéért

Öt évvel ezelőtt, a diadalmas Szovjet Hadsereg ellenállhatatlan erejű döntő támadásának idején, amikor az utolsó csapásokat mérte a fasiszta fenevadra, egymásután nyíltak meg a haláltáborok, az auschwitzi, dachau, buchenwaldi és a többi gyűjtőtáborok kapui. Ezekben a táborokban az antifasiszta harcosok tízezrei, az ártatlan emberek milliói színlődtek s néztek szembe a halállal. A Szovjet Hadsereg egymásután szabadította fel az elnyomottak millióit és mentette meg az ártatlan százazrek életét. Diadalra vitte a béke, a demokrácia ügyét.

A Volt Antifasiszta Politikai Bebörtönzöttek és Internáltak Nemzetközi Szövetsége 1945. április 11-ét, a haláltáborok megszűntetésének napját, a nemzetközi szervezet tagjainak harci napjává nyilvánította.

A világ minden nemzetiségű antifasiszta harcosa, aki túlélt a fasiszta börtönök és koncentrációs táborok kínzásait, a halálálgépek borzalmaát, ezen a napon egyöntetűen elhatározta, hogy a békéért és a háborus gyűjtőgétek ellen küzdők első soraiban állva, ezenül még inkább harcol azért, hogy a béke, a demokrácia és a szocializmus táborát erősítve, megakadályozhassa az imperialista világmezszárlás megismétlődését, az egyszerű emberek százmillióinak újabb szörnyű nyomorúságba és szerencsétlenségbe döntését.

Öt esztendő telt el azóta. Népi demokratikus rendszerek alakultak keleten és nyugaton, Európában és Ázsiában. A dolgozók a Kommunista és Munkáspártokkal az élen és a Szovjetunió felbecsülhetetlen értékű anyagi és erkölcsi segítségével és tapasztalatának elsajátításával a szocializmust építik hazájukban. Nyolcszázmillióra emelkedett azok száma, akik örökre lerázták magukról az imperialista kizsákmányolás rabbilincseit és a világ elnyomott dolgozóinak ösztönző példát mutatva, építik azt a társadalmat, amelynek alapja az építő munka, az alkotó munka megbecsülése és amelyben sorra eltűnnek azok az osztályok, amelyeknek lételemük a kizsákmányolás és a háború.

Másként áll azonban a helyzet azokban az országokban, ahol az angol-amerikai imperializmus szoldjába szegődött kormányok legfőbb szerepe a dolgozók elnyomása, a jogukat és szabadságukat követelő antifasiszta harcosok és hazafiak tömeges letartóztatása. Mindez azonban nem a kapitalisták erejét és biztonságérzetét bizonyítja. Ellenkezőleg, a kizsákmányoló rendszer gyengeségének a bizonyítéka ez, a tőkés társadalmi rendszer rothadtságának és végvárának biztos jele. A szocializmus táborának nyolcszázmillió táborához csatlakoznak a tőkés országok elnyomottainak milliói, akik a mindjobban erősödő Kommunista Pártok harci kásztyaja alatt küzdenek felszabadulásukért.

A volt antifasiszta harcosok és politikai bebörtönzöttek továbbra is elől járnak abban a harcban, amelyet országunkban a Munkáspárt vezetésével Lenin és Sztalin zseniális tanításainak keretében a szocializmus megvalósításáért folytatunk, abban a harcban, amely a végső fokon nemzetközi viszonylatban folyik a béke, a demokrácia és a szocializmusnak a Szovjetunió által vezetett táborra megszilárdításáért, megerősítéséért és további kiszélesítéséért a szocializmus és kommunizmus diadaláért az egész világban.

Alkotmányunk évfordulóján

(Vezércikkünk folytatása)

mióban dönt meg először a kizsákmányoló osztályok alapja és olyan termelési viszonyok alakultak ki, amelyek lehetővé tették, hogy az állam társadalmi s jogi felépítése a dolgozó tömegek érdekei alapján történjen. Ezért a Szovjetunió Sztálini Alkotmánya a világ legtürelmesebb alaptörvénye.

Országunk dolgozó népe nagy eredményeket fejtett ki alkotmányunkhoz. És ezek a romények hánarabb valóra váltak, mint ahogy két évvel ezelőtt bárki gondolhatta volna. A Szovjetunió szakadatlan segítségével a enini-sztálini utmutatások szemelgett tartásával, bőven méltó a gazdag szovjet tapasztalatokból, nagy sikerrel eredményeket vívhattunk ki.

A felszabadulás előtt országunk telhetetlen világhódításra ázó imperialista államok sakkfigurája, felvonulási területe és ölgymartata volt. Ma — az imperialista háborus uszítókkal egy követ fuvó Tito Jugoszláviája kivételével — minden oldalról baráti államok vesznek körül és ahhoz a táborhoz tartozunk, amelyben a nagy Szovjetunió vezetése alatt az emberiségnek több, mint egynegyede tartozik. Mind nyilvánvalóbb, hogy milyen tehetetlen kudare-

ra vannak ítélve azok, akik háborus hírverésekkel, uszítással meg akarják zavarni a szocializmus lendületes építését.

Szabad, független nemzeti államban, az együttélő népek szoros barátságában dolgozó népünk rövid két év alatt annyit valósított meg, amennyit a burzsoa rendszerek évtizedek alatt sem tettek. Épül, fejlődik az ipar, megjelentek az első kollektív gazdaságok, szaporodnak a traktorállomások, eltűnőben az analfabetizmus, szélesedik és mélyül az oktatás, a közművelődés és a nyaralókban szorgalmas munkás emberek veszik el jól megérdemelt jutalmukat, pihennek.

Az alkotmány olyan alap, amelyen állva szocialista fejlődésünk biztón haladhat előre. Éppen ezért, alapvető kötelességünk az, hogy tartassuk tiszteletben ezt az alkotmányt, haitsuk végre az alkotmány alapján hozott törvényeket és erősítsük meg ezáltal az állami fegyelmet. Erre figyelmeztet az alkotmány létrehozatalának második évfordulóján. Ezen az uton haladva sok új győzelem vár ránk s hazánkat olyan országgá fejlesztethetjük, amelyben minden dolgozó képessége szorint kifejlesztett munkája nyomán részesül a javakban.

zatában rámutatott arra, hogy a jugoszláv nép volt hőhérait „építő elemekké” kívánja átalakítani. Magától értetődik, hogy Tito ezeket „konstruktív” módon használja fel és a jugoszláv nép ellen a legszörnyűbb terrorrendszert valósítja meg.

Hogy gazdának ne legyen semmiféle kételyük aziránt, hogy alávettette magát nekik, ez a véreskezű hóhér büszkén kijelentette a Times tudósítójának: „A Jugoszláv Kommunista Pártban nincs már híve a Kominformnak.”

Felháborító büszkeséggel Tito kijelentette a tudósító előtt, hogy úgy tekinti magát, mint Jugoszlávia örökös diktátorát. Arra a kérdésre, hogy mi történne akkor, ha már nem lenne többé „miniszterelnök”, Tito azt felelte: „Nem hinném, hogy hamarosan meghalnék.”

AMERIKAI REPÜLŐK MEGSERÉTTÉK DÁNIA ÉS SVÉDORSZÁG LEGITERÉT IS

STOCKHOLM. — (Agerpres.) Valamennyi lap közli azt a hírt, hogy április 8-án egy négy motoros amerikai bombázó-repülőgép eltűnt a Balti-tengeren, valahol Gotland-sziget és a litván partok környékén. A repülőgép felkutatására amerikai hadirepülőgépek érkeznek szüntelenül az egyik dániai repülőtérré és a repülőgép keresésének ürügye alatt elfoglalták Kasrúp dán légikikötőt, megsértve Dánia felségjogait. A hírek szerint az amerikai bombázógép azt az utasítást kapta, hogy svéd területre és különösen fontos stratégiai vidékeket felett végezzen felderítő repülést.

A Daily Mail kopenhageni tudósítójának jelentése szerint 23 amerikai repülőgép vezetői a Balti-tengeren az eltűnt amerikai bombázógép felkutatására irányuló tevékenységben. Dán katonai körök szerint a látások „szokadlanul széleskörű” mértékben folynak.



NEW-YORK. — (Agerpres.) Sanfranciscói lapok jelenti, hogy Harris szövetségi bíró öt évi börtönre ítélte Harry Bridgest a rakodómunkások szakszervezetének elnökét, akik a felebezés tárgyalásáig 25.000 dollár övadék ellenében szabadlábra helyezték, Bridgest két évi börtönbüntetésre ítéltek az amerikai állampolgárság „csalárd uton” való megszerzésének vádjá miatt és öt évi börtönre „hamis eskü” vádjá miatt. Smith és Robetson, akik ellen hasonló vádakot hoztak fel, két évi börtönbüntetést kaptak.

LA PAZ. — (Agerpres.) A bolíviai fasiszta kormány számos letartóztatást fogantatosított az ország haladó elemei köréből. A letartóztatások a bolíviai Kommunista Párt törvényen kívüli helyezésével kapcsolatosak. A kormány újabb rendkívüli megtorló intézkedéseket készített elő.

SANGHAJ. — (Agerpres.) A francia hatóságok Vietnamban mintegy 10.000, a Kuomintang-maradványokhoz tartozó katonát fegyverretek fel és ezeket felhasználják Vietnam déli részének fosztogatási akcióiban. A vietnami népi hadsereg főhadiszállásának közleménye szerint a francia gyarmatosítók a Kuomintang-maradványok részére kiképző központokat létesítettek. A kiképzés után ezeket a felfegyverzett katonákat Vietnam déli részében dúló harcokban vetik be.

LONDON. — (Agerpres.) Az Egyesült Államok kormánya jelentette, hogy készen áll Szíam kormányának 10 millió dollár értékű fegyvert és lözert szállítani. Ugyanakkor jelenti, hogy Bao Dai háború kormány részére 30 millió dollár értékű hadianyag áll készen. Szíam és Indokína részére történő amerikai fegyverszállítások egy részét képezik a kommunizmus megakadályozása tervének Délkelet-Ázsiában. A szállítások összege 75 millió dollár.

A Román Népköztársaság valamennyi becsületes és békeszerető emberéhez

(Első oldali cikkünk folytatása) professzor, a prágai egyetem rektora (Csehszlovákia); Navratil, a Főiskolás Szövetség volt elnöke (Csehszlovákia); Birch, angoliai szakszervezeti munkás.

A világ összes békeihvei egyetértve tevékenysége ezt a felhívást a népek törvényévé kell hogy emelje. A világ összes békeihvei egységes harcának az újabb világháborút kirobbantani akaró angol-amerikai imperialistákra kell hogy kényszerítse ezt a törvényt.

A RNK Állandó Békévelmi Bizottsága magáévá teszi a felhívást és azeleghangú felhívással fordul az összes becsületes és békeszerető emberekhez, hogy — politikai és vallási meggyőződésére való tekintet nélkül — a felhívás aláírásával csatlakozzanak az atomfegyver feltétel nélküli betiltását célzó hatalmas világmozgalomhoz.

— Munkások, akik meg akarjátok védeni azt, amit felépítettetek;

— Parasztok, akik békében kartok dolgozni földetekén;

— Értelmiségiek, akik a nép érdekeit szolgáló tevékenységnek akarjátok szentelni életeteket;

— Anyák, akik nem akarjátok, hogy fiaitok és lányaitok bombáktól pusztuljanak el;

— Ifjak, akik a jövőtöket akarjátok megvédeni;

— Bármely hitű emberek, akik szeretitek hazátokat a Román Népköztársaságot szeretik a békét és meg is akarjátok védeni azt.

— fogadjátok teljes bizalommal azokat, akik felkeresnek benneteket, hogy irjátok alá a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának felhívását.

IRJÁTOK ALÁ A BÉKE HÍVEI VILÁGKONGRESSZUSA ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGÁNAK FELHÍVÁSÁT.

Mihail Sadoveanu akadémikus, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének alelnöke, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának tagja, a RNK Békevédelmi Bizottságának elnöke; Traian Savulescu akadémikus, a RNK Akadémiájának elnöke; Sebastian Rusan, Moldova metropolitája, az ortodox egyház állandó képviselője a RNK Békevédelmi Bizottságában; P. Constantinescu-Jasi akadémikus, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának alelnöke; Gheorghe Apostol, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke; Miron Constantinescu, az Állami Tervhivatal elnöke; Alexandru Toma költő, a RNK Akadémiájának tagja; Stefan Voitec, a RNK fogyasztási szövetségi központjának elnöke; Florina Mezinescu helyettes közoktatásügyi miniszter, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának tagja, Teodor Jordachescu egyetemi tanár; Constanta Craciun, a RDNSZ elnöke; Constantin Lepadat, helyettes egészségügyi miniszter, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának tagja; Nicolae Gh. Lupu akadémikus, egyetemi tanár; Leonte Rautu egyetemi tanár; Emil Petrovici akadémikus, a kolozsvári V. Babeş egyetem rektora; Mihail Balca akadémikus, egyetemi tanár; Radu Cernatescu akadémikus, a jasi politechnikai intézet rektora; Sorin Toma egyetemi tanár, a Scănteia főszerkesztője; Nicolae Hortolomei akadémikus, egyetemi tanár, Iser festő; Alexandru Bucean helyettes közoktatásügyi miniszter; Mihail Cinea akadémikus, egyetemi tanár; Gheorghe Stoica, a RMP fővárosi szervezetének első titkára; Ilio Murgulescu akadémikus, a bukaresti I. C. Parhon egyetem rektora; Gheorghe Hoan, a Dunafekete-tengeri csatorna építkezés vezérigazgatója; Stefan

Nicolau akadémikus, a RNK Akadémiájának főtáskára; Matei Socor, a Rádiótársaság elnöke; Loncsár Károly helyettes fém- és vegyipari miniszter; Mihail Roller akadémikus, képviselő; Camil Petrescu akadémikus, író; Teclu Jacob tábornok, Lucia Sturdza-Bulandra színművész; Vásárhelyi János kolozsvári református püspök; Constantin Dimitriu dr., az ARLUS főtáskára; Totka Lajos, a resicai „Sovrommetál” szakszervezetének elnöke; Cezar Petrescu író; Tihon Kacealkin a lipóvén egyház feje (Braila); Barbu Lazareanu akadémikus, a RNK Akadémiája könyvtárának vezérigazgatója; Zaharia Stancu, a RNK Írószövetségének elnöke; Dumitru Pompei akadémikus; Kiss Elek kolozsvári unitárius püspök Teodor Gherghisan, a brassói „Sovromtractor” szakszervezetének elnöke; Arthur Kreindler ikadémikus egyetemi tanár, Ecaterina Borila, az Országos Szakszervezeti Tanács Végrehajtó Bizottságának tagja, a „Viata Sindicala” című lap főszerkesztője.

Ion Livescu a jasi „A. I. Cuza” egyetem rektora, Moses Rosen, országos főbíró, Maria Zidaru, a szatmárnémetyi pálfalvai „Lenin zászlaja” kollektív gazdaság elnöke; Gheorghe Nicolau akadémikus, egyetemi tanár, Iser Mehmet Sulman, a konstanciai muzulmán egyház feje, Traiana Teclu, a RDNSZ alelnöke, Ion Pas író, Paul Cornea, az IMSZ titkára, Ion Mitarcă, a CFR Szakszervezeti Szövetség elnöke, Stefan Milcu akadémikus, egyetemi tanár, Geo Bogza, író, Agotha Endre, római katolikus esperes, Maros megye, Marcel Breslasu író, a bukaresti Művészeti Intézet rektora, Nicolae Serbanescu, vasesztergályos a „Republica” üzemből, Gheorghe Vidrascu, a Testnevelési és Sportbizottság elnöke, Ion Vitner, műkritikus, egyetemi tanár, Szőnyi István festő, Maria Banus költő, Kovacs Ferenc, a fém- és vegyipari Szakszervezeti Szövetség elnöke, Mihail Beniac, költő, a RNK Írószövetségének titkára, Bacanu Chirita, a Chirnoagi-Ilfov állami gazdaság traktorosa, Ligia Macovei, festőművész, Gheorghe Marussi petróleummunkás, Traian Solmaru, műkritikus, Révy Iona, a MNSZ Végrehajtó Bizottságának tagja, Boris Caragea szobrász, Maria Cinea, szövetségszervező (FRB), Jules Cazaban, színész, Crăinic Pămfil, petróliai bányász, Ion Calugaru, író, Constantin Nicuta, egyetemi tanár, Cornel Onescu nyomdász munkás, Alex. Graur akadémikus, egyetemi tanár, Asztalos István író, Mihail Balcanu ezredes, Horea Marian, a kolozsmegyei ideiglenes bizottság elnöke, Constantin Antoniu színész, Buro József, a temesvári GTA traktorosa, Petre Dragos, író, Erenie Pardan, a Camoulung-Moldova megyei Ekésfront-szervezet elnöke, Barbu Radulescu, a kispárosok szövetségének elnöke, Gheorghe Selaru, jasi hadirokkant, Melita Apostol újságíró, Constantin Bugeanu kolozsvári karmester, Dumitru Protopopescu, közoktatásügyi miniszteri tanácsos, Dachin Ion, a Slobozia-Mandra „1907” kollektív gazdaság elnöke, Gheorghe Fotche őrnagy, hadirokkant, Mihail Nanu, a tanügyi alkalmazottak Szakszervezeti Szövetségének elnöke, Gerendi Gyula, a brassói „Sovromtractor” esztergályosa, Pavel Dan egyetemi előadó tanár, Dumitru C. S. Tudor, a ialomítamegyei ideiglenes bizottság alelnöke, Anton Emilian, a néptanácsok alkalmazottak Szakszervezeti Szövetségének elnöke, Nita Vasile, a huzaumegyei Berea petróleumkitermelés igazgatója, Rozalia Moldovan, a RDNSZ Végrehajtó Búrójának tagja, Dubovici I., a DZAB vezetöbizottságának tagja, Filimon Ionelache, a covurlumegegyei „1948 június 11” kollektív gazdaság elnöke, Vasile Musat vasúti munkás, Emilia Bunaciu, a RDNSZ Végrehajtó Búrójának tagja, Mircea Malita, a RNK Akadémiája könyvtárának igazgatója, Gheorghe Manolache, a lasmegegyei Szaktanács elnöke, Maria Nicolae, RDNSZ,

A jövő szakemberei irnak gyakorlati munkájukról

KOLOZSVAR. — A „Herbák János”-művek mellett működő közép-foku bőripari szakiskola tanulóinak elméleti órák lehallgatása után üzemi látogatás és gyakorlati munka keretében bővítik szakismereteiket. Az iskola két év óta működik. Tavaly nehézségekbe ütközött az üzemi gyakorlati órák megszervezése, de az idén már rendszeresen történik.

Az iskola tanulói tisztában vannak a gyakorlati órák fontosságával és jelentőségével. Örömmel vesznek részt az üzemi gyakorlati órákon.

Erről irnak a „Herbák János”-művek közép-foku bőripari szakiskolájának hallgatói.

BARCSI HAJNAL

a harmadik évfolyam hallgatója írja: „Nekünk nemcsak tanulni kell. El kell végeznünk a gyakorlati munkát is, mert ezzel fejlesztjük szakmáink ismereteinket. A nyári szünetben egy hónapot töltöttünk az üzemben. Én a finombőrgyárban dolgoztam. Először a faragóműhelyben voltam, ahol Farkas elvtárs sok mindent megtanított. Egy hét múlva a szegzőbe kerültem, onnan pedig a talpgyári cserzőbe, ahol a juhbőröket szedtük ki a hordóból.

Dolgoztam a szárítóban, majd ismét a faragó osztályon. Egy hónap alatt rengeteget tanultam. Rájöttem arra, hogy a gyakorlati rendkívül fontos. Ha ismerjük a gyakorlati munkát, akkor könnyebben elsajátítjuk az elméletet is.

GÁLFFI ATTILA

a tőkés-földesuri rendszer szakiskolájáról írja, hogy azokban főképp elméleti sikont oktatták a hallgatókat.

— A régi iskolákból kikerülő szakembereknek előbb le kellett tölteniük a gyakorlati éveket. Ők csak az iskola elvégzése után szereztek meg azt a gyakorlati tudást, amit mi az iskolában elsajátítottunk. Ezzel szemben amikor mi befejeztük az iskolát, szakemberekként foglalkuk el helyünket a termelésben.

Szakiskolánk magasszintű elméleti és gyakorlati oktatást nyújt számunkra. Ez biztosítja, hogy megálljuk helyünket a termelésben.

NAGY ETELKA

arról ír, hogy a gyakorlat számunkra nagyon sokat jelent.

— Gyakran megtörténik, hogy az elméleti anyagot tisztán és világosan csak a gyakorlati munka után sajátítjuk el. Ez fordítva is érvényes, hiszen a gyakorlatban sokszor állunk olyan probléma előtt, amit csak elméleti ismereteink fejlesztése révén ismerünk meg. A gyakorlat során látjuk áttekinthetően a munka különböző szakaszait.

ASZTALOS LAJOS

így ír: „A szakkönyvek részletesen ismertetik a gyártási műveleteket és bőségesen tartalmazzák a legkülönbözőbb recepteket, valamint példákat közölnek és felhívják a munkás figyelmét a hibák elkerülésére. A szakember azonban tudja, hogy önmagában a legjobb recept is keveset ér, ha gyakorlatilag nincs tisztában annak alkalmazásával. Csupán a recept után dolgozni, nagyon nehéz. Ezért szükséges az elméleti tudás mellett, a gyakorlati tapasztalat is.

A szakiskola hallgatóinak nem-

csak az elméletben, hanem a gyakorlatban is meg kell ismerkedniük a szakmai kérdésekkel.”

CEGENI JOZSEF

úgy véli, hogy a gyakorlat az elmélet alkalmazását jelenti. Ez azonban nem az a gyakorlat, amit egy timármester végez, s akinek a kémiai változásokról kevés ismerete van s a régi receptek szerint készíti ki a bőrt. Ma a technikus elméleti tudásának gyakorlati alkalmazásával végzi munkáját.

— A technikus a laboratóriumban is dolgozik. Az ilyen technikus a jövő, mert az elmélet gyakorlati alkalmazása a minőség emeléséhez vezet s ezzel pedig elősegíti a szocializmus építését.

A bőrkémiában is, mint más tudományágban, a jelenségeket dialektikus szemszögből kell vizsgálnunk. Vegyük például a bőrcserzést. Ha a timár nem tudja, hogy a fénynek milyen hatása van a cserzett bőrre, ebből nagy károk származhatnak. Másik fontos kérdés, hogy ismerjük meg a bőr viselkedését a különböző kémiai behatásokra. Lehet, hogy egyik rétegen előáll a kívánt reakció, de ugyanakkor a másik réteg ellenkező behatást szenved. Ez káros hatást gyakorol a minőségi munkára.

A „Herbák János”-művek közép-foku bőripari szakiskolájának hallgatói nagyon helyesen látják a gyakorlati munka összekapcsolását az elmélettel. Munkájuk utal arra, hogy mint a jövő szakemberei, megállják helyüket az ipari termelésben.

MAJUS 1. TISZTELETÉRE:

Munkaversenyt indítottak az „Unirea”-gyár öntődjében

KOLOZSVAR. — (Levelezőnkől.) Az április 1-i osztályértékelésen az „Unirea”-gyár öntődjének dolgozói megbeszéltek az áprilisi előirányzat teljesítéséhez és túlhaladásához szükséges tennivalókat. A megbeszélésen felkérték azokat a hiányosságokat, amelyek gátolták a munka zavartalan menetét. Ezután az öntőde dolgozói vállalták, hogy Május 1. tiszteletére felszámolják ezévi hibáikat. Majd számos munkafelajánlás hangzott el az öntőde dolgozói részéről. Nagy Tibor, csoportja nevében pedig munkaversenyre hívta ki Lucze József csoportját. A verseny feltételei a késések száz százalékos kiküszöbölése, a minőség megjavítása és a selejt csökkentése. Mitoc Simon csoportja a minőség javításáért, a mennyiség 10 százalékos növeléséért és a selejt 20 százalékos csökkentéséért versenyt szervezett Bányai Gyula csoportjával. Petra György csoportja versenyre szólította Dumó Dező csoportját. A verseny feltételei a munkafegyelm száz százalékos megszüntetése, a késések 10 százalékos kiküszöbölése, 2 százalékos anyagmegtakarítás és a tisztaság fokozása.

Bucsi József esztergályos

Ujabb szakmai tanfolyamot rendeznek Kolozsváron

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztálya az elmúlt hónapok folyamán több szakmai átképző tanfolyamot rendezett. Ennek az akciónak a során a Horea-uti iskolában megrendezett asztalos és féniipari tanfolyam az egyre fejlődő iparunk követelményeinek megfelelően, sok olyan szakképzett dolgozót nevelt, akik nagyszerűen megállják helyüket a termelésben. Az eredmények láttán a munka- és népjóléti ügyosztály újabb tanfolyamok megindítását határozta el. A meglévő féniipari és asztalos osztály mellett szabászati és felhőnemű osztályt létesített.

Ezen túlmenően újabb szakmai átképző központot létesített, melyek április 15-én kezdik meg munkájukat.

A pénzügyi-közgazgatási iskola helyiségében működő központ korra és nemre való tekintet nélkül gépirókat, gyors- és gépirókat, továbbá normakönyvelőket képez ki.

A Móccok-utja 64. szám alatti átképző központ gépkocsivezetői elméleti és gyakorlati tanfolyamot rendez. A hivatásos gépkocsivezetői tanfolyam időtartama 3 hónap, az amatőr gépkocsivezetői tanfolyam időtartama 1 hónap.

Jakab Alfréd válasza Bucsi József versenyfelhívására

KOLOZSVAR. — Olvastam a „Világosság” március 30-i számában Bucsi József, az „Unirea”-gyár esztergályosa Május 1. tiszteletére a „Világosság” üzemi levelezőjéhez intézett versenyfelhívását. Örömmel veszem tudomásul ezt a versenyfelhívást. Bucsi József által javasolt versenypontok mellett a következő versenypontokat javasolom:

1. Beküldött leveleink tükrözzék az ipari dolgozók harcát, amelyet állami tervünk teljesítéséért és tulszárnyalásáért folytatnak.

2. Leveleinkben foglalkozunk az üzemi munkások életkörü-

ményeinek megjavítását szolgáló intézkedésekkel.

3. Foglalkozunk azzal a felvilágosító munkával, amelyet a munkaversenyek és az állami terv sikeréért folytatunk a dolgozók körében.

4. Ismertessük azokat a sikereket, amelyeket az üzemi dolgozók a Román Munkáspárt irányításával megvalósítottak.

5. Leveleinkben foglalkozunk az ipari dolgozók és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítését szolgáló megvalósításokkal.

6. Lelcezzük le az osztályellenességet és azokat, akik gátolni akarják munkánkat.

7. Irjunk a munkafegyelm megerősítéséért folyó harcról.

8. Népszerűsítsük azokat, akik

eredményeket valósítanak meg és bíraljuk azokat, akik lemaradnak.

Rendkívül fontosnak találom, hogy beküldött leveleinket elv-szerűen írjuk meg és az igazság érzete hassa át azokat. Írásunkat világosan és egyszerű szavakkal fogalmazzuk. Irjunk konkrétan, hogy elkkünknek legyen mozgósító jellege. Mindig az időszerű kérdésekkel foglalkozunk.

Hogy jól dolgoztunk, azt abból tudhatjuk majd meg, hogy leküzdött leveleink nyomán ízemünkben egyre javul a helyzet. Ha ezt tartjuk szemelőtt, akkor munkánk eredményes lesz.

Jakab Alfréd,
az „Unirea”-gyár
esztergályosa.

Minisztertanácsi határozat a gyapjubeszolgáltatás szabályozásáról

Abból a célból, hogy biztosítsuk a szocialista ruházati ipar nyersanyaggal való ellátását, ami a dolgozók életszínvonalának emeléséhez szükséges;

hogy bevezessük a progresszív kvóták rendszerét, a mezőgazdasági terület terjedelmének és a juhok számának arányában, mindegyik gazdaság teljesítőképességének megfelelően;

hogy a beszolgáltatott gyapjumennyiségnél a juhok fajtája szerint különböző, helyes árak megállapításával ösztönözzük a finom és félfinom gyapjas juhok tenyésztését;

hogy megvalósítsuk a gyapjubegyűjtés jobb megszervezését a községek-

ben történő átadás és átvétel révén, segítve ezáltal a termelőket, akik a multban kénytelenek voltak nagy távolságokat megtenni, hogy a csekély számú begyűjtőkörpontokban a kvótákat átadhassák;

hogy biztosítsuk a termelőknek a kötelező kvóták beadása után megmaradt gyapjumennyiségek szabad forgalmát és értékesítését, a minisztertanács a következőket határozta el:

az egyéni gazdaságok és juhtulajdonosok kötelesek átadni az államnak a jelen határozatban megállapított áron minden egyes juh után a következő gyapjumennyiségeket:

A juhok száma gazdaságokként	Fajta	A kötelező beszolgáltatási kvóta a mezőgazdasági terület arányában					
		0-tól 2 hektárig	2 ha-tól 5 ha-ig	5 ha-tól 10 ha-ig	10 ha-tól 20 ha-ig	20 ha-n felül	Kilogramm
1-2 juh	Curkán vagy más fajták	0,200	0,300	0,400	0,600	0,800	
	Cigája vagy szpánka	0,200	0,300	0,450	0,700	0,900	
	Merinó	0,200	0,300	0,450	1,000	1,300	
3-5 juh	Curkán vagy más fajták	0,300	0,400	0,500	0,700	0,900	
	Cigája vagy szpánka	0,300	0,400	0,600	0,800	1,000	
	Merinó	0,300	0,500	0,700	1,200	1,500	
6-10 juh	Curkán vagy más fajták	0,400	0,500	0,600	0,800	1,000	
	Cigája vagy szpánka	0,400	0,500	0,700	0,900	1,100	
	Merinó	0,500	0,600	0,800	1,400	1,700	
11-25 juh	Curkán vagy más fajták	0,500	0,600	0,700	0,900	1,100	
	Cigája vagy szpánka	0,500	0,700	0,900	1,100	1,300	
	Merinó	0,600	0,800	1,100	1,700	2,000	
26-50 juh	Curkán vagy más fajták	0,700	0,800	0,900	1,100	1,200	
	Cigája vagy szpánka	0,800	0,900	1,100	1,300	1,500	
	Merinó	1,000	1,000	1,500	2,000	2,500	
51-80 juh	Curkán vagy más fajták	0,800	0,900	1,000	1,200	1,200	
	Cigája vagy szpánka	0,900	1,100	1,300	1,500	1,500	
	Merinó	1,300	1,500	2,000	2,500	2,500	
80 juhon felül maximális kvóta, a mezőgazdasági területtől függetlenül:	Curkán vagy más fajta	1,200					
	Cigája vagy szpánka	1,500					
	Merinó	2,500					

A kollektív gazdaságok működésük első évében, mentesek a kötelező gyapjubeszolgáltatástól. A kollektív gazdaságok a jövőben a megállapított normák szerint szolgáltatják be a gyapjút.

A kollektív gazdaságok tagjai, akiknek vannak magántulajdonban juhaik, a fenti kategóriáknak megfelelően, de husz-százalékos csökkentéssel szolgáltatják be a kötelező gyapjukvótát.

Az állam gazdaságok, az állam, a köztársasági vállalatok gazdasági és birtokukban lévő juhok egész gyapját hivatalos áron beszolgáltatják, a mezőgazdasági termékbegyűjtő állami bizottság által megállapított beszolgáltatási terv alapján.

A maximális gyapjuhozam érdekében:

- a) JUHÓRÓL NYIRT HOSSZU GYAPJU
- Merinó kilogrammonként 360 lej
 - Szpánka kilogrammonként 300 lej
 - Cigája kilogrammonként 250 lej
 - Durvyagyapju kg-ként 180 lej
 - Curkán kilogrammonként 150 lej

- b) JUHÓRÓL NYIROTT SPROGYAPJU
- Merinó kilogrammonként 180 lej
 - Szpánka kilogrammonként 150 lej
 - Cigája kilogrammonként 120 lej

Egészen kivételes esetben, mosatlan gyapju helyett lehet nagyon jól mosott és szárított gyapjút is beszolgáltatni. Ezesetben:

1 kilogramm mosatlan Merinó helyett 400 gramm mosott gyapjút;

1 kilogramm mosatlan szpánka, vagy cigája helyett 500 gramm mosott gyapjút;

1 kilogramm mosatlan curkán helyett 650 gramm mosott gyapjút kell beadni.

A juhbőrrel nyírott gyapjunak, s az előnyírat-gyapjunak árát a hosszú gyapju árához képest 30 százalékkal csökkentik.

A gyapjubegyűjtést egyedül a könnyűipari minisztérium begyűjtési és beszerzési igazgatósága végzi.

A gyapjubegyűjtést az ideiglenes bizottságok támogatásával és a mezőgazdasági termékbegyűjtő állami bizottság, megyei és járási meghatalmazottjainak utmutatása és ellenőrzése alatt végzik.

A gyapjubegyűjtés községenként, vagy községcsoportonként történik, oly módon, hogy a távolság a szolgáltatás helyéig ne legyen több tíz kilométernél.

A gyapjút mosatlan állapotban kell begyűjteni.

A kötelező gyapjukvóta beszolgáltatási árát kilogrammonként a következőképpen állapítják meg:

- Durvyagyapju kg-ként 90 lej
- Curkán kilogrammonként 75 lej
- Azok a gazdaságok, amelyek 1.500 kilogrammon felül kötelesek gyapjút

A Szovjetunió déli vidékein repülőgépekkel végzik a vetés újratrágázását s az idén a tavalyinál kétszer nagyobb területen teljesítik ezt a feladatot.

Májusban megkezdik a konkolyirtást, mégpedig úgy, hogy repülőgépről különleges vegyszerrel permeteznek a vetésre. Ez kímélja a dudvát anélkül, hogy a gaboná-

nak ártana. Az új módszerrel megkönnyítik a konkoly elhárítást, biztosítják a sikerét és ezáltal is fokozzák a gabona termelékenységét.

A Szovjetunió középső vidékein, a Volgamentén és Ukrajnában szintén repülőgépről végzett permetezéssel irtják az erdők kártékony rovarait. A nyár folyamán

150.000 hektárnyi erdőt tisztítanak meg ilyen módon. A száraz, meleg idő beálltával a Szovjetunió északi és keleti vidékein a Szibériában állandó cirkáló repülőgépszolgálatot szerveznek az erdők tüzbiztonságára. A veszélyeztetett területeken szükség esetén ejtőernyősök szállnak le.

Üzbegisztán gyapotültetvényeit az

egyenesek repülőgépről permetezik meg olyan vegszerrel, amelynek hatására lehull a gyapotlevél. A levél elvesztése után a virág gyorsabban érkezik és könnyebbé válik gépekkel végzett szedése is.

A kolhozok baromfitenyésztőtelepeire szintén repülőgéppel szállítják a fajtát és esztréket. (Agerpres).

Szatmár megye a harmadik helyre tört előre

Szatmár megye dolgozó földművelői kiküszöbölték a vetési csata során eddig elkövetett hiányosságait és az elmúlt hét végéig országos viszonylatban a harmadik helyre emelkedtek a munkálatok teljesítésében. Összesen 58.005 hektár földet vetettek be a megye területén és a harmadik munkaszakaszra 14.274 hektár földet készítették elő. A járások közötti versenyben az első helyet keményen tartja az erdőszélei járás, amelynek 2777 hektár bevetett területe 79,3 százalékos eredmény. A második helyen a szatmári járás dolgozóinak haladnak 74,3 százalékos eredményrel, majd harmadik helyen a szamosi járás 73, negyedik helyen az erdődi járás 72,4, ötödik helyen a színerváraljai 72,1, hatodik helyen a somkúti járás 69,9 százalékkal. A kápolnokmónostori járásban a munkálatok 57,2, a halmi járásban 53,2 a nagybányai járásban 49,5, az

avasi járás 46,9 százalékban teljesítette.

A három szatmármezei kollektív gazdaság dolgozóinak lendületesen végzik a tavaszi munkálatokat. Első helyen a pálfalvi „Lenin zászlaja” kollektív gazdaság dolgozóinak haladnak, akik rövidesen befejezik a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat. Második helyen a batizi, harmadik a lajosmajori kollektív gazdaság dolgozóinak következnek.

A megye hat állami gazdasága lemaradt a vetési versenyben, amiért a megyei vetési bizottságtól kemény bírálatban részesültek.

A Román Munkáspárt vezetésével az ideiglenes bizottság és a tömegszervezetek mindegyre fokozzák felvilágosító és mozgósító tevékenységüket, amelynek eredménye máris látszik: Szatmár megye az utolsó helyekről, a harmadik helyre került országos viszonylatban a dolgozó nép több kenyeréért vívott harc során.

Golyó általi halálra ítélték egy gyilkos kulákok

KONSTANCA. — (Agerpres.) A konstancai katonai törvényszék számos munkás és dolgozó jelenlétében tárgyalta Alexandru Gh. Dumitru zsirosparaszt bűnperét. A vádlott orvul megtámadta Ion D. Voinea fiatal munkást, a jalomitamegyei Orez község ideiglenes bizottságának elnökét.

A vádirat rámutatott arra, hogy Alexandru Gh. Dumitru kezdeményezte és szervezte meg 1936-ban szülőfalujában a vasgárdista mozgalmat és ő maga volt annak vezetője. A vasgárdista terror idején a község bírájaként kegyetlenül elnyomta a dolgozó parasztságot, megfenyegette mindazokat, akik nem voltak hajlandók engedelmessé válni nekik.

Az asztály idején a gyilkos zsirosparaszt a RMP és a kormány intézkedéseinek aláaknázására törekedett, meg akarta akadályozni az inszések támogatását és kíméletlenül kizsákmányolta a dolgozó parasztokat.

Határtalan dühében a népi demokratikus rendszer és a dolgozók ellen, 1949. december 14-én Alexandru Gh. Dumitru megölte Ion P. Voinea ideiglenes bizottsági elnököt. A törvényszéki tárgyaláson a vádlott elvetemült részletességgel beszélt el gaztetteinek sorozatát és a gyilkosság körülményeit.

A bizonyítási eljárás, valamint a vád-és védőbeszéd elhangzása után a katonai törvényszék golyó általi halálra ítélte a gyilkos zsirosparasztot.

A lekencei járásban Móric község halad az élen

MÓRIC. — (Levelezőnkől.) A naszódmezei lekencei járás Móric községéből jelentem, hogy a tavaszi szármagabonák vetését elvégeztük. A dolgozó földművesek közül többen befejezték a kapásnövények vetését is. Azok, akik elvégezték a munkát, önkéntes munkával segítségére sietnek az iga és kézi erővel nem rendelkező özvegy asszonyoknak.

Ezidáig nagyon jól halad a munka a mi községünkben. A járásban első vagyunk a vetésben. Önkéntes munkával felszántottuk az ideiglenes bizottság földjét is.

A vetési munkálatok során eddig Kocsis István, Russ Simion, Patkó Aurél és Kocsis Pista dolgozó földművesek tüntek ki.

Kocsis Jenő

Versenyszerű munkával készülnek Május 1 megünneplésére a felvinci dolgozó földművesek

FELVINC. — (Levelezőnkől.) A helyi ideiglenes bizottság megbeszélésre hívta a tö-

megszervezetek és az intézmények felelőseit. Ezen az értekezleten a Román Munkáspárt kezdeményezésére Május 1. tiszteletére a községben munkavállalások történtek. Bizottságot alakított az értekezlet, amelynek feladata a Május 1. tiszteletére végzendő munkák irányítása és ellenőrzése.

Május 1. tiszteletére Felvinc dolgozó földművelői az alábbi pontokat vállalták: 1. Általános takarítást végeznek a házakban és az udvarokon. 2. Megtakarítják és meszelik a gyümölcsfákat. 3. Kijavítják a kerítéseket. 4. Kitakarítják a sáncokat. 5. Sikeresen befejezik a vetési munkálatokat. 6. Feldisznítják a községet.

A fenti pontok minél jobb teljesítésére Felvinc dolgozó földművelői versenyre hívták Szentmihály község dolgozó földművelőit.

Schönauer József

A repülőgép a szovjet mezőgazdaság szolgálatában

A Szovjetunió déli vidékein repülőgépekkel végzik a vetés újratrágázását s az idén a tavalyinál kétszer nagyobb területen teljesítik ezt a feladatot.

Májusban megkezdik a konkolyirtást, mégpedig úgy, hogy repülőgépről különleges vegyszerrel permeteznek a vetésre. Ez kímélja a dudvát anélkül, hogy a gaboná-

SPORT

Szatmár munkássportolói csatlakoztak a „Sovrompetrol” versenyfelhívásához és lelkes munkafelajánlásokkal köszöntik Május 1-ét

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Az ochiuri-dambovítai „Sovrompetrol” dolgozóinak Május 1. tiszteletére szóló felhívása versenyre szólította Népköztársaságunk valamennyi üzemének és gyáranak dolgozóit. A felhívás Szatmár sportolójának körében is élénk visszhangra talált. A felhívással kapcsolatban megtartott gyűléseken elhangzott javaslatok után Szatmár üzemének sportolói egymás után jelentik be csatlakozásukat a versenyhez és egyben kötelezettséget vállaltak az áprilisi tervelírányzat idő előtt való teljesítésére, a termelékenység fokozására és a munkafegyelmegerősítésére.

Az „Unió” vagon- és szerzőgépgyár sportolói Május 1. tiszteletére vállalták a termelékenység 10 százalékos növelését, az üzemfenntartási költség 55 százalékos csökkentését, a villanyáram fogyasztás 2 százalékos csökkentését és vállalták 3 gyorsvágású esztergapad fel-

szerelését. A gyártási-gépkarbantartási osztály sportolói nevében Csik Ferenc csoportvezető és egyben a szakszervezet sportfelelőse, vállalta egy 200 tonnás víznyomású prés felállítását, továbbá a szakmai átképzés dolgozók legmesszebbmenő támogatását a szerszámkezelésben. A fagáter sportolói vállalták, hogy 5 százalékkal csökkentik a selejtet, a kulturothtonban egy rádiókészülék felszerelését és az üzem területén 5 hangszóró elhelyezését. A technikai osztály dolgozói a sportolók karöltve vállalták egy eddiginél nagyobb csucstávu nourhouszkerényes furogép rajz elkészítését. Ebből a furogép típusból 5 darabot készítenek az üzem részére.

A „Szeptember 1” zománedény és gépgyár sportolói vállalták, hogy Május 1. tiszteletére 18 százalékkal túlhaladják az áprilisi tervelírányzatot. A megtartott gyűlés keretében az egyengető csoport dolgozói a

norma 20 százalékos emelését kérték. Heil György élmunkás-elsportoló, a zománecelő csoportfelelőse, munkássportolójának nevében kérte a normaidő 20 százalékos csökkentését. Ezenkívül vállalták a termelékenység 3 százalékos emelését, az önköltség 3, a villanyáramfogyasztás 7 százalékos csökkentését. Az üzem ifjuniók brigádja önkéntes munkával vállalta a gyárterület szomszédságában lévő területen egy kosár, egy röp- és egy teniszpálya építését, melyet az ifjuniók sportolók Május 1-re fognak befejezni.

A textilipari munkássportolók vállalták, hogy 15 százalékkal túlteljesítik normájukat. A termelékenység fokozása érdekében vállalták a holtidő 30 százalékos kiküszöbölését. Vállalták, hogy a minőséget 5 százalékkal javítják, új szakmai sportkádereket nevelnek, megerősítik a munkafegyelmét és Május 1-ig elvégzik a hátralévő adminisztrációs munkát. A „Köszöntsük Május 1-ét” népi mezei futóversenyen 100 százalékos létszámban igyekeznek résztvenni.

A Fások II. csoportjának sportolói elfogadták a „Sovrompetrol” versenyfelhívását és munka- valamint önkéntes sportmunkaversenyre szólították a többi csoportokat. Vállalták, hogy az előirányzatot 20 százalékkal túlteljesítik és Május 1-re befejezik a „Lendület” sportpályájának építését. Szatmár sportolói a munkában és a sportban egyforma mértékben veszik ki részüket. Magukévá tették a jelszót: „Elsők a sportban — elsők a termelésben!” Szteklács László.

MUNKÁSKIRANDULÁSOK

A kolozsmegyei Szaktanács a Turista Hivatallal karöltve április 16-án, vasárnap egy munkás-kirándulást rendez a Turi és a Tordai hasadék megtekintésére, mely alkalommal társaságépítővel mennek a Turi hasadékhoz és onnan 7 kilométeres gyaloglással a Tordai hasadékhoz. Indulás vasárnap reggel 7 órakor, visszatérés ugyanazonnap este 8 órakor. Részvételi díj: 140 lej. Jelentkezni lehet az egyes szakszervezetek sportfelelőseinél.

SINGER férfi varrógép eladó.

Kéjántó-ut 150, a várnál melletti. ELADÓ kétszemélyes, díofurnéros rókami, szép ebédasztal, festett előszobafal. Bethlen-utca 27, asztalonál. 1630

RÁDIO olcsón eladó. Mátyás király-utca 4, Varga szabónál. 1633
ELADÓK: ebéd-, előszobafogas, fasztes láda, kis konyhakredenc, asztal, párnák, Makinovszki-tér 7, emelet. 1635

ZONGORA, bécsi márkájú eladó. Gárrí-Akomás-tér 4-5 szám, földszint, délután 1-3-ig. 1638

ELADÓK különféle butorok. Timár-utca 34, I. emelet, ajtó 3. 1644
ELADÓK: perzsa- és szilbunda, ezüsttróka-gallér muffal, ezüst tálak, evőeszköz, perzsa-szőnyegek, festmények, aragázező tartállyal, villanyrezező, villany szobamelegítő, süllő, szűrtő, varrógép, laknecesszer, kétajtós jégkészítő, Voigtlander fényképezőgép, világos, szép teleháló, 6 lámpás, modern rádió. Cloaca-utca 6. I. emelet, ajtó 4, a déli órákban. — Veszek gyapjúplédet, pihepapant, román színyeg. 1646

ORION RÁDIO 3 plusz 1, oladó. Husz János-utca 36, az Irisz-gyár mellett. 1648

4+1 kifogástalan, varázsszemes rádió sürgősen eladó. Kossuth Lajos-utca 54, az üzletben. 1652
KIFOGÁSTALAN állapotban lévő modern rádió eladó. Cim: Eminseu-utca 11. Tkv (SI) 1651

JÓKARBAN lévő mély gyertyakocsi eladó. Cim: Carcalchi-utca 7. (Kővespad tetején). Tkv (SI) 1641
ELADÓ teljes, féregmentes topolya háló. Golamb-utca 34. 1641

INGATLAN-LAKÁS:
BEKÖLTÖZHETŐ 2 szobás, konyhás családi házat vennék. Vételnel lakáscsere lehetséges. Dózsa Gy. utca 16, Transzylvania szövetkezet.

BUTOROZOTT szobába férfi lakótársat keresek. Cim a kiadóban. 1656

Színház - Mozi - Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Április 16-án, vasárnap délután fél 4 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. Jegyek sorszámja: 510.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken, április 14-én este 8 órakor: ELVESZETT LEVÉL (Hatszór.)

AZ ÁLLAMI ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, április 14: LAKME.

KOLOZSVÁRI BABSZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Április 15-én, szombaton délután 4 órakor: Borsó hercegnő és 3 új, vidám jelenet. Magyar nyelvű előadás.

Április 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor: Morcovul, Cozonacul, Capra cu trei iezi. Román nyelvű előadás.

Délután 4 órakor: Borsó hercegnő

és 3 új, vidám jelenet. Magyar nyelvű előadás. — Jegyek az „AGES”-nél.

MOZIK MŰSORA:

MAXIM GORKIJ: Első szerelem. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

MUNKÁS MOZGO: Mikluho-Maklai. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

CAPITOL: Sztjepei sas. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

NÉPMOZGO (Populár): Első szerelem. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

URÁNIA: Operette. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Sztjepei sas. Előadások: 4, 6, 8 órakor.

UJ IDŐK MOZGO: Műsor április 9-től 16-ig: Román híradó 12. sz. — Szovjet híradó 1 A sz. — Magas hegységek embere. — Tudomány és technika 2. sz. — Takarmány-forgó. — Motorkerékpár-verseny. — Matiné vasárnap és hétfőn 11 és 12 órakor.

Az ARLUS

III. kerületi fiókja meghívja az április 15-én, szombaton este 8 órai kezdettel megtartandó

MUSOROS TÁNCSTÉLYERE,

a Vasas Otthonba. Kétünő zene. — Büffé. — Tombola. Rendezőség.

VESZÜNK:

konyhabutort, vashordót. Industria Chimico-Farmaceutica Nr. 3. Kolozsvár, Székely Mózes-utca 5 szám.

* ERTESTÍTÉS. A „Szövetség”

Takarékos és Hitelszövetkezet Désen Petru Rares-utca 4. szám alatt a Magyar Népi Szövetség helyiségében felszámolás alatt, — értesíti tagjait, hogy a felszámolás 1948 december végével befejezést nyert. A köztartozásokat és egyéb összes tartozásait kifizette. A megmaradt készpénznek a tagok közötti kiosztása a jelen értesítés közzétételétől számított 30 nap eltelté után fog megkezdődni. A kiosztás befizetett és rekalkulált üzletrészek arányában a készpénzkeszlet keretén belül fog megtörténni. Felkérjük a tagokat, hogy e célból a jelen értesítés közzétételétől számított 30 nap eltelté után a dési Magyar Népi Szövetség városi tagozatának pénztárosánál Dés, Petru Rares-utca 4. szám alatt jelentkezzenek. A végleges felszámolási mérleg színtén itt tekinthető meg. A kiosztás 3 hónapig fog tartani. Aki ezen idő alatt a pénz felvételére nem jelentkezik, annak a részesedése a pénzügyminisztérium javára fog befizetett, különféle bevételek címén. A felszámoló.

* AVIZ. „Alianta” Cooperativa de Credit si Economie in lichidare din Dej, Str. Petru Rares Nr. 4, in localul Ununii Populare Maghiare, anunta membrii sa ca lichidarea a luat sfarsit la sfarsitul lunii Decembrie 1948. Cooperativa a achitat toate datorile, publice si toate celelalte datorii. Distribuirea intre membrii a numerarului ramas se va incepe dupa expirarea termenului de 30 zile dela publicarea prezentului aviz. Distribuirea se va face in raport cu partile sociale achitate si recalculate in cadrul ce permite numerarului. Membrii sunt rugati ca in acest scop dupa expirarea termenului de 30 zile sa se prezinte la casiera organizatiei UPM. Dej din Str. Petru Rares Nr. 4. Tot aici se poate vedea si bilantul lichidarii definitive. Distribuirea se va face timp de 3 luni. Cine nu se prezinta pentru ridicarea banilor in acest termen, suma cuvenita va fi achitata (varsata) in contul Ministerului Finantelor, drept veniturii diverse. Lichidatorii.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felölös szerkesztő: LAZAR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarék-pénztár: csekk számla 115.023.

Közlemények

IDŐJÁRÁS. A kolozsvári tartományi meteorológiai intézet jelent: Európa nagyrészen még mindig változó, csapadékos és főleg nyugaton hűvös az időjárás, amit az Óceán és a Földközi-tenger felől beáramló különböző hőmérsékletű légtömegek okoznak. Kolozsváron csütörtökön délelőtt 10 fok volt, a légnemesség 756.3 mm, süllyed. Várható időjárás: Mérsékelt délnyugati szél, változó, általában erősen felhős égbolt, több helyen esővel. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

ÁPRILIS 20-IG LEHET AZ ÉLELMISZEREKRE FELIRATKOZNI. A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya az élelmiszerjegy tulajdonosok tudomására hozza, hogy az élelmiszerüzletekben mind a kenyérre, mind a többi kötöttforgalmú élelmiszere április 20-ig lehet feliratkozni. A feliratkozás időpontját nem hosszabbítják meg.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG TANÜGYI OSZTÁLYA a megyei ideiglenes bizottság tanügyi osztályával karöltve tanfolyamot indított, melyen azok a neve-

lők és nevelőnők vesznek részt, akik az iskolák tanulóit elkísérik a nyári üdülőtelepekre. A tanfolyam hallgatói szakmai és ideológiai képzésben részesülnek. Az egyhetes tanfolyamon a megye területéről 40, Kolozsvárról 60 tanár, tanító, tanítónő és nevelő vesz részt, akiknek ellátásáról a tanügyi osztály gondoskodik. A fentiekben kívül Kolozsvárról még 80 tanerő önként hallgatja a tanfolyamot.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG EGÉSZSÉGÜGYI OSZTÁLYA felhívja mindazon vállalatok és intézmények figyelmét, melyek étkezédek számára nagymennyiségben szerzik be az élelmiszereket, hogy gondoskodjanak az élelmiszert szállító eszközöknek az egészségügyi követelményeknek megfelelően való tisztántartásáról és zárhatóságáról. A rendelkezésnek legkésőbb április 25-ig kell eleget tenni. Azokat a szállítóeszközöket, melyeket a fenti időpont után megtartandó felülvizsgálat alkalmával az ellenőrzést végző közegek a követelményeknek nem megfelelő állapotban találják, kivonják a forgalomból és az intézmény vagy vállalat gazdasági felelőseit a szabotázstörvények rendelkezései szerint megbüntetik.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL
SZÉP DÍOFAGYÓKÉP háló sürgősen eladó. Bethlen (Bötös)-utca 15, ajtó 1. 1566
5000 KILÓs hídmérleg eladó. Székely-tér 1, II. emelet, ajtó 10. Telefon: 16-57. 1571
KÉTSZEMÉLYES kombinált szobát azonnal veszek. Ajánlatokat kiadókba „Floral házások” jellegre. SEZLON, újonnan átdolgozott, olcsón eladó. Vörös Hadsereg-utja 67. 1625

ELADÓK: összecsuksukható kertli szék asztallal, használt ajtó, hálás divány, két fotel, furnéros kis asztal, furagott facsilárok és függönytartók, gyermek-ruhaszekrény, kézimunkás sztorok, tüllfüggöny, Pavlov (Füred)-utca 1. 1609
VESZEK sötét, vagy világoskék vékony, női gyapjúszövetet. Cim a kiadóban. 1627
SZÉP sportkocsi, lábbal hajtható gyermekautó eladó. Budai Nagy Antal-utca 64. 1637